

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Diarienummer

2019/00045

Protokoll för Övervakningskommitténs möte fredag den 11 oktober 2019

Tid: 9.30-15.30

Plats: Garnisonen Konferens, Stockholm

Närvarande: se lista

1. Sammanträdet öppnades

Henrietta Stein, Övervakningskommitténs (ÖK:s) ordförande (ordf.) öppnade mötet och hälsade alla välkomna, speciellt välkommen till Michael Morass, enhetschef från EU-kommissionen. Henrietta hälsade även Åsa Bergqvist på Arbetsmarknadsdepartementet välkommen, som bistår ordförande. Åsa ersätter Ann-Christine Gullsjö som nu gått i pension arbetar i huvudsak med Europeiska socialfonden plus (ESF+) 2021–2027 och är regeringens ordinarie representant i Europeiska socialfondskommittén.

Nya ledamöter är Pasi Kemi (ord) Jordbruksverket, Ulf Savbäck (ord) Tillväxtverket, Rebecka Herdevall (ers) Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF), Elin Rosenström (ers) Statens Kulturråd, Helga Levin (ers) SPF Stockholm samt Camilla Carlsson (ers) Coompanion.

Anna Tandberg, Controller och Per Sandström, Controller, nyanställda vid Svenska ESF-rådet presenterade sig och deltog som åhörare.

2. Dagordningen godkändes

Dagordning har skickats ut i god tid före möte. Efter utskicket har några punkter bytt plats. Punkt 10 ändras från Samråd till Beslut.

3. Protokoll från föregående sammanträde

Inga synpunkter på föregående protokoll.

4. Val av justerare

Ök valde, Ulf Savbäck (Tillväxtverket) och Lena Rönnevig (Försäkringskassan) till justerare

5. Omvärldsanalys och preliminära prioriteringar

- Föredragande: Håkan Forsberg, Svenska ESF-rådet

Håkan informerade om arbetet kring att ta fram en omvärldsanalys med preliminära prioriteringar för ESF+. Uppdraget är att ta fram ett förslag till ett nationellt program (inga regionala) med fokus på insatser där behoven är som störst. Till detta ska det läggas 8 regionala handlingsplaner.

Svenska
ESF-rådet

Svenska ESF-rådet, Huvudkontoret

Besöksadress: Rosterigränd 12

Postadress: Box 471 41, 100 74 Stockholm

Telefon: 08-579 171 00

Fax: 08-579 171 01

Webbplats: www.esf.se

En gemensam mall för handlingsplanerna, regionala socio-ekonomiska analyser, liksom en modell för utvärdering ska finnas med i slutrapporteringen den 1 april 2020.

En fråga från en ledamot är om de socio-ekonomiska analyserna i regionerna ska utvecklas enligt en given mall för att underlätta utvärdering. Håkan menade att frågan är högst relevant att ta med i arbetet framöver.

Omvärldsanalysen har bl.a. genomförts genom en enkät som skickats ut till organisationer som är representerade i övervakningskommittén för Socialfonden respektive Fead samt ett antal andra aktörer. Regionernas prioriteringar avseende det framtida regionala tillväxtarbetet, som rapporterades till Näringsdepartementet i april 2019, var också en del i underlaget, tillsammans med en dialog med de två nordligaste regionerna kring deras särskilda behov utifrån gleshet. Ett utkast till förslag har diskuterats med en extern och en intern referensgrupp.

Förslaget till prioriteringar handlar om att gå från målgrupper till målområden som omfattar individer mellan 15–64 år. Målområdena är:

- Ekonomisk utsatthet
- Etablering på arbetsmarknaden
- Återinträde på arbetsmarknaden
- Instabil ställning på arbetsmarknaden
- Stabil ställning på arbetsmarknaden

Inom dessa målområden ska insatser göras där behoven är som störst, och de ska vara kostnadseffektiva. En utgångspunkt är också att se till individen i första hand, och hens möjligheter till egenförsörjning. Det gäller också de individer som finns inom - "ekonomisk utsatthet".

En fråga som lyftes rör prioriteringen mellan insatser för arbetslösa respektive kompetensutveckling. Håkan menade att den balansen måste avgöras på politisk nivå.

En annan fråga handlade om omställning och de utsatta grupperna. Kommer det att fungera 2021 med tanke på att Arbetsförmedlingen (Af) är en nyckelspelare i Socialfonden? Svaret är att frågan är långt ifrån löst och kommer att diskuteras mellan ESF-rådet, Af och Arbetsmarknadsdepartementet framöver. Ett förslag från Af:s ledamot var att på nästa ÖK-möte i december informera om de analyser som Af ska redovisa till regeringen den 1 november 2019.

Ytterligare en ledamot frågade vad som händer med glesbygden när Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan flyttar till större orter. Det är viktigt att Socialfonden jobbar med tillit och trygghet för individerna även på landsbygden. Håkan poängterade att det finns särskilda

medel till de nordligaste regionerna, Norra Mellansverige och Övre Norrland. Insatser där kan behöva mer medel för att överbrygga kostnader på grund av gleshet och långa avstånd.

Håkan avrundade med att ge en övergripande tidsplan. Nästa steg är återkoppling från Arbetsmarknadsdepartementet och andra, samt dialoger med intressenter för att diskutera genomförandefrågor.

Ramböll har upphandlats för att bistå i dialogerna och utveckla en programteori för att hålla samman hur insatser kan leda till målen. Dialogerna planeras till i slutet av november 2019. Eventuellt kommer ESF-rådet att arrangera en konferens kring förslaget i februari.

Linnéuniversitetet framförde önskemål om att på ÖK få mer information om programteorin.

6. Information från EU-kommissionen

Föredragande: Michael Morass

Michael Morass, biträdande enhetschef på Generaldirektoratet för sysselsättning, socialpolitik och inkludering (DG EMPL) informerade om arbetet med att utse en ny kommission som ska tillträda den 1 november 2019.

Ursula von der Leyen, kommissionens tillträdande ordförande har presenterat sina politiska prioriteringar och utfrågningar av de tilltänkta kommissionärerna pågår i Europaparlamentet. Ny kommissionär för arbetsmarknad föreslås bli socialdemokraten Nicolas Schmit från Luxemburg. Även om hans titel enbart innehåller arbetsmarknad kommer hans portfölj även innefatta socialpolitik och social inkludering.

Kommissionen menade att subsidiaritetsprincipen är viktig både för von der Leyen och Schmit, bl.a. har den senare understruket den roll som medlemsländernas olika modeller spelar och vikten av social dialog.

Kommissionen nämnde några av de initiativ som har aviserats på sysselsättningsområdet:

- Handlingsplan för att genomföra pelaren för sociala rättigheter
- Minimilön (inte en lönenivå i EU men vissa principer ska tas fram med hänsyn till medlemsstaternas olika modeller)
- Förstärkning av ungdomsgarantin
- Genomförande av direktivet om balans mellan arbete och familjeliv
- Arbetsvillkor för plattformsarbete

Därefter informerade kommissionen om årets landspecifika rekommendationer. För Sverige finns bl.a. en rekommendation om investering i utbildning och färdigheter som utgår från kommissionens analys i landrapporten och bilaga D med investeringsriktlinjer.

Kommissionen kommenterade även programplaneringen och underströk att det för varje medlemsstat är viktigt att ESF+ fokuserar på områden där fonden kan skapa mest mervärde. Medlemsstaterna behöver fundera på vad som redan finansieras nationellt och var det finns glapp där socialfonden kan bidra. I Sverige kan enligt kommissionen bl.a. reformeringen av Arbetsförmedlingen eller behov inom kompetensutveckling vara exempel på detta.

Kommissionen menade att synergier mellan fonderna är viktigt. Även europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) kan investera i kompetensutveckling.

Kommissionen underströk vidare vikten av förankring med parterna och utvärderingar inför inriktningen i nästa program. Kommissionen såg fram emot en fortsatt dialog så att programmet kan godkännas i tid.

Som svar på fråga från SKL om transnationalitet i nästa programperiod (direkt och/eller delad förvaltning) lovade kommissionen att återkomma.

7. Information från Arbetsmarknadsdepartementet

- Föredragande: Åsa Bergqvist

Åsa inledde med att informera om Arbetsmarknadsdepartementets nya statsråd, Arbetsmarknadsminister Eva Nordmark, samt ny statssekreterare Roger Mörtvik.

Åsa informerade om Näringsdepartementets och Arbetsmarknadsdepartementets EU-sakråd den 27 september 2019, om synergier och samverkan mellan olika EU-fonder med fokus på Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Europeiska socialfonden (ESF+) och Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) inför programperioden 2021-2027.

Det var stor uppslutning med ca 80 organisationer och sakrådet ska utgöra inspel till regeringens strategiska ställningstaganden. Regeringen anser det viktigt att fonderna ska kunna samverka. Det finns mer information att tillgå på regeringens hemsida <https://www.regeringen.se/artiklar/2019/10/eu-sakrad-infor-ny-programperiod/>.

Gällande Riksrevisionens granskning av de regionala strukturfondspartnerskapen är syftet att granska om systemet främjar ett effektivt genomförande av strukturfondsprogram i Sverige. Resultatet kommer preliminärt att presenteras i en rapport i april 2020 och regeringen ska lämna en skrivelse till riksdagen.

Åsa berättade vidare om förhandlingsläget för ESF+ och att det inte har hänt så mycket sedan ÖK fick information den 4 juni. Den 2 oktober röstade det nya Europaparlamentet om ESF+ och att inleda trepartssamtal med rådet och kommissionen. Finland, som nu är ordförande, har gjort en kartläggning av vad medlemsstaterna anser om parlamentets förslag. Parlamentets inriktning är mer expansiv än kommissionens förslag. Nästa steg är att inleda trepartssamtal senare under hösten.

8. Information från EU-kommissionens ESF-kommitté och dess arbetsgrupp

- Föredragande: Gunnar Anderzon, ledamot

Gunnar informerade kort om EU-kommissionens ESF-kommitté och dess svenska arbetsgrupp som förutom honom består av Åsa Bergqvist från Arbetsmarknadsdepartementet, Åsa Törnlund från LO och Håkan Forsberg från Svenska ESF-rådet.

Möten sker några gånger per år, senaste möte var den 20 juni 2019. På mötet diskuterades bl a de landspecifikationerna rekommendationerna till medlemsstaterna. Intressant med en kommande mät punkt, genomförande av Socialfonden samt att följa programmets utveckling i

länderna. Gunnar informerade även om kommissionens arbete med transnationalitet, bl. a en utvärdering av de tematiska nätverk som kommissionen driver. Under en fyra års period har man arbetat med 9 – 10 tematiska områden. Det har genomförts tematiska nätverksmöten under tiden och möjlighet har funnits att från olika parter ansluta sig via en plattform. Företaget bakom plattformen har haft en redovisning av det sammantagna arbetet för kommittén. De redovisade både positiva och negativa effekter men generellt har det gått "så där". Det kan bero på att den transnationella satsningen från kommissionen kom in sent i programperioden. Framgångsfaktorer har varit – engagemang från medlemsstaterna, start av support från kommissionen, tydligt och klart fokus på avgränsade områden samt att nätverken har uppfattats som positivt.

9. Information: rapport från AU

- Föredragande: Eva Nikell, mötesordförande AU

Eva Nikell informerade från senaste AU-möte (den 11 september 2019).

På AU informerade Håkan Forsberg om programändring och om omvärldsanalysen. Vissa ändringar är inte längre aktuella. Eva ser fram emot projektbesök idag, Vidga Normen. Det pratades även om andra projektbesök på AU-mötet, som t ex TSL.

Eva informerade om att hon har för avsikt att gå i pension vid årsskiftet 2019/2020. Kristina Lovén Seldén från TCO har utsetts till ny ordförande i AU.

Henrietta Stein tillade att Kristina kommer att börja som ordförande i AU 2020 men att hon är med på AU:s möte i november 2019.

10. Beslut:

Förslag till ändringar i socialfondsprogrammet 2014–2020

- Föredragande: Inger Wijkström och Patrik Rapp, Arbetsmarknadsdepartementet

Henrietta meddelade att punkten ändras till en beslutspunkt, istället för en samrådspunkt som det informerades om i kallelsen.

Inger Wijkström informerade om att ändringen rör två punkter: omfördelning av resultatreserven och fördelning mellan nationell och regional nivå av medlen.

1. Omfördelning av resultatreserven

Resultatreserven utgör 6 procent av medlen i socialfondsprogrammet. Resultatreserven ska enligt EU-förordning 1303/2013 omfördelas inom programmet om den s.k resultatöversynen visar att ett eller flera delmål per 2018 inte har uppnåtts.

EU-kommissionen har i resultatöversynen fastställt att delmålet för utgifter (till EU redovisade medel) i PO1 inte har uppnåtts. Därför ska resultatreserven för PO1 (25,6 milj. Euro) omfördelas till PO2.

Till följd av omfördelningen av resultatreserven bör också en proportionell anpassning av vissa målvärden för antal deltagare ske, vilket bl.a innebär det följande:

PO1: Från 192 200 deltagare - till 180 100 deltagare

PO2: Från 88 700 deltagare - till 91 100 deltagare

2. Medelsfördelning mellan regional och nationell nivå.

I Socialfondsprogrammet anges för PO1 och PO2 att 75 procent av medlen avser insatser på regional nivå och 25 procent avser insatser på nationell nivå.

Regeringen avser att föreslå att ändra skrivningen till cirka 75 procent respektive 25 procent i syfte att förbättra flexibiliteten och möjligheten att förbruka alla medlen.

Frågor/kommentarer från ledamöter:

- Fråga om vad som händer med deltagarantalet. Per deltagare kostar det lika mycket oavsett verksamhet. Är detta relevant? Inger svarade att kostnad är satt en gång i tiden till antal deltagare. Här är det utgiftsmålet som inte har uppnåtts.
- På frågan om det finns begränsning av resultatreserven till respektive huvudanslag är svaret att 6 procent i resultatreserv är satt på programnivå.
- Ytterligare en fråga om eurokursen och ändring av valutakursen. Den goda nyheten blir att det nu med ändringen av valutakursen blir tillförsel i kronor räknat. Havs- och fiskerifonden t ex får man räkna i svenska kalkylkursen, den möjligheten finns inte Socialfonden.

Lars Löw konstaterade att det under de senaste två åren har förts diskussioner på ÖK om eventuella programändringar kopplat till utvecklingen på arbetsmarknaden. Läget ser olika ut idag i förhållande till när programmet startades. ESF-rådet förde till AU fram ett förslag om ändringar som skiljer sig från det som nu ska beslutas och som byggde på att myndigheten har sett vissa behov av ökad flexibilitet.

Eva Johansson, EU-kommissionen, klargjorde att enligt regelverket måste förändringen göras. Det finns möjlighet att göra programändringar senare också.

ÖK beslutade att godkänna de två förslagen till ändringar i socialfondsprogrammet 2014–2020.

11. Information från ESF-rådet

- **Föredragande: Lars Löw**

Lars inledde med att berätta att han, de senaste två veckorna, har rest runt i landet och träffat samtliga medarbetare. Han har fått en helhetsbild om verksamheten och planeringen framåt. Han sammanfattade det som en "kick-off" inför kommande verksamhetsplanering.

Vidare kommenterade Lars de bilder om läget i programmet som finns i Öks handlingar för mötet.

Projekt kan pågå till och med år 2022 men måste beslutas under år 2020.

Kommissionen tittar på möjligheten till sömlösa projekt vilket betyder att de kan övergå till en annan period.

12. Fastställande av ÖK-datum 2020

Henrietta informerade om att junimötet blir tidigarelagt till maj med anledning av rapport som ska beslutas av ÖK i slutet av maj.

ÖK-möten för 2020 fastställdes till: 4 mars, 14 maj, 7 oktober och 2 december

Övriga frågor

Det har inkommit synpunkt från en ledamot om möjligheten till att ändra starttid av ÖK, att börja kl. 10.00 istället för 09.30 för att resande ska hinna till mötet i tid.

Henrietta vill att alla funderar till nästa möte, om mötestiderna bör ändras till 10.00-16.30.

Lars Löw nämnde att det pågår en dialog mellan ESF-rådet och Arbetsförmedlingen om användning av nationella programmedel och att den dialogen behöver landa inom några veckor.

13. Nästa ÖK-möte 4 december

Arbetsgivarverket framförde önskemål om att på nästkommande möte få information om den europeiska arbetsmyndigheten (ELA).

14. Besök Vidga Normen

ÖK fick besök av Vidga Normen som företräds av Kitimbwa Sabuni, utvecklingsledare Länsstyrelsen i Stockholm.

Vidga Normen är ett ESF-projekt som öppnar upp arbetsmarknaden oavsett hudfärg. Det bygger på en inventering av forskningsläget 2017 som visar att diskriminering och rasism förekommer på arbetsmarknaden samt att mer forskning behövs.

Vidga Normen har beviljats drygt 14 mkr av SFP. Projektperioden är från 1 september 2018 till 31 december 2021 och innehåller 9 deltagande organisationer. En analys och planeringsfas pågår under tiden 1 september 2018 – 31 maj 2019.

Arbetet handlar mycket om kompetensutveckling av anställda om begränsade normer och praktiker kring hudfärg, samt praktiskt stöd i hur man motverkar effekterna av begränsade av normer kring hudfärg på arbetsplatsen. Insatserna sker med organisationens behov av förstärkning på området som utgångspunkt.

Vidare berättade Kitimbwa Sabuni att socialt, kulturellt och ekonomiskt är Sverige strukturerat så att personer som kategoriseras som vita uppvärderas medan personer som kategoriseras som icke-vita nedvärderas. Kitimbwa visade flera olika citat där t ex läkare vittnar om rasism och kränkningar från patienter, att anställda som utsätts för rasism av kunder är ett växande problem. Det skapar i sin tur minoritetsstress och ohälsa.

Kitimbwa avslutade med att berätta om färgblindhet, Diskrimineringslagen 2017 samt en modell för arbete mot rasism i arbetslivet.

Varför är arbetsgivare intresserade? Ofta står de handfallna, HUR? Det saknas språk, metoder och en tradition för arbete mot ojämlikhet och exkludering kopplat till hudfärg. Inkludering kopplat till hudfärg kan vara den största utmaningen för byggandet av hållbara arbetsplatser och det är samtidigt den minst adresserade, vilket allt fler blir medvetna om.

Lärdomar så är långt:

Vi har fått bekräftat att hudfärgsbaserad diskriminering inte är lik någon annan diskriminering i sättet vi förbehåller oss till den. Vi individualiserar och moraliserar kring den på ett sätt som förhindrar att vi lever upp till lagens föreskrifter att främja lika rättigheter, möjligheter och motverka diskriminering.

15. Sammanträdet avslutas

Lista över närvarande ledamöter och övriga närvarande

Möte			Organisation	Förnamn	Efternamn	Närvaro
191011	1	ord	Arbetsförmedlingen	Tomislavka	Baricic	
191011	1	ord	Arbetsgivarverket	Robert	Cloarec	
191011	1	ers	Coompanion Sverige	Camilla	Carlsson	
191011	1	ord	DO	Eva	Nikell	
191011	1	bis	Europeiska kommissionen	Alexandra	Kirgios	
191011	1	bis	Europeiska kommissionen	Eva	Johansson	
191011	1	bis	Europeiska kommissionen	Michael	Morass	
191011	1	ord	Forte	Ulla	Wallin	
191011	1	ers	Forte	Elisabeth	Ramel	
191011	1	ord	Företagarna	Ove	Jansson	
191011	1	ord	Försäkringskassan	Lena	Rönnevig	
191011	1	ord	Funktionsrätt Sverige	Stefan	Eklund Åkerberg	
191011	1	ord	Hela Sverige ska leva	Jan	Runfors	
191011	1	ord	IFAU	Erik	Mellander	
191011	1	ord	Jordbruksverket	Pasi	Kemi	
191011	1	ord	Linnéuniversitetet	Jonas	Månsson	
191011	1	ers	Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	Rebecka	Herdevall	
191011	1	ordf	Regeringskansliet, ÖK:s ordf	Henrietta	Stein	
191011	1	bis	Regeringskansliet	Åsa	Bergqvist	
191011	1	bis	Regeringskansliet	Patrik	Rapp	

191011	1	bis	Regeringskansliet	Inger	Wijkström	
191011	1	ord	Riksidrottsförbundet	Marie	Denitton	
191011	1	ord	Skolverket	Marcello	Marrone	
191011	1	ord	Socialstyrelsen	Ylva	Gårdhagen	
191011	1	ers	Statens kulturråd	Elin	Rosenström	
191011	1	ers	Strukturfondspartnerskapet Stockholm	Helga	Levin	
191011	1	ord	Sveriges Kommuner och Landsting	Gunnar	Anderzon	
191011	1	ord	TCO	Kristina	Lovén Seldén	
191011	1	ers	UHR	Kate	Sevón	
191011	1	bis	Svenska ESF-rådet	Maria	Rönnbäck	
191011	1	bis	Svenska ESF-rådet	Fatima	Lomfalk	
191011	1	bis	Svenska ESF-rådet	Per	Sandberg	
191011	1	Sekr.	Svenska ESF-rådet, ÖK-sekr.	Anita	Ivarsson	
191011	1	gd	Svenska ESF-rådet	Lars	Löow	
191011	1	bis	Svenska ESF-rådet	Anna	Tandberg	
191011	1	bis	Svenska ESF-rådet	Håkan	Forsberg	

36

Protokollet är justerat:

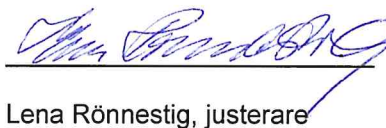
Henrietta Stein, ordförande

Anita Ivarsson, sekreterare

Ulf Savbäck, justerare

Lena Rönnestig, justerare

